

ikke skulde kunne bestynde ham for nogen Inkonsekvens, naar han nu maatte stemme mod Paragrafen, medens han ifjor i Udvalgets Betænkning havde udtalt sig for en Bestemmelse som den, der indeholdes i Paragrafens første Stykke. Vedtagelsen af Undringsforslaget vilde jo være af en overordentlig indgribende Betydning; thi det vilde medføre, at saa vidt jeg skjønner, alle de følgende Paragrafer, i alt Fald indtil § 6 inklusive, maatte udgaa. § 6 slutter sig jo nemlig til § 1; dens første Bestemmelse slutter sig jo umiddelbart til det andet Stykke i § 1, og saaledes vilde Paragrafen blive i højeste Grad mangelfuld, navnlig for saa vidt den stræber hen til en almindelig Bestemmelse af, hvad der skal forstaaes ved en Fæstegaard paa Godset. — Men det er ikke saa meget med den ærede Forslagsstiller, jeg faar at gjøre, som, desto værre, med den ærede Ifke-Forslagsstiller, Landssthingsmanden fra 9de Kreds. Det høie Thing veed, og jeg har udtalt det ved første Behandling, hvor overmaade gjerne jeg vilde have set ham som Medlem af det Udvalg, der har beffæstiget sig med denne Sag. Det høitærede Medlem selv veed, hvilken Pris jeg sætter paa hans praktiske Indsigt i disse Forhold, og jeg gjenkalder mig med Glæde de mange besværlige Timer, vi ifjor tilbragte sammen for at kunne tilveiebringe et Lovforslag, der kunde antages at ville vinde Landssthingets Bifald. Den ærede Landssthingsmand har ikke villet eller efter sine Forhold ikke kunnet deltage som Medlem af Udvalget; han har derimod her i Thinget udtalt sin Anskuelse, og det i et meget omstændeligt Foredrag, og dette rettedes ikke blot paa den Hovedbetragtning, hvorpaa Lovforslagets Paragrafer hvile, men det gik ned til — hvad han selv maatte indrømme. — noget meget Smaat, ja i den Grad, at han fandt det for nødvendigt at forsikre, at det ikke dermed havde været hans Tanke at chikanere enten Flerparten eller dets Ordfører eller Ministeren eller Andre. Jeg vilde ønske, at den ærede Forslagsstiller vilde have stillet en Del af sine Betragtninger og sine Tanker frem i Form af Undringsforslag; vi vilde da vistnok i Udvalget have fundet Anledning til omhyggelig

at drøfte dem, vi vilde maaske kunne have glædet os ved hans Nærværelse der, og han vil vist anerkjende, at en hel Del af de Erindringer, han fremsatte, vare af en saa — „smaa“ Karakter, at de egentlig ikke egnede sig til Forhandling i en større Forsamling, knapt nok i et større Udvalg. Jeg beklager derfor, at vi ikke have modtaget Undringsforslag fra den ærede Forslagsstiller undtagen det ene, han har stillet. — Endnu maa det være mig tilladt at gjøre en Bemærkning, og det er den, at jeg noget undrer mig over den Form, som den ærede Taler gav sit Foredrag. Derved, at han idelig henvendte sig til „den ærede Ordfører“, og det paa en særlig Maade, vilde ganske vist den ærede Taler ikke tænke paa at chikanere Ordføreren; jeg gjenkalder mig med Fornøjelse de Timer, vi have tilbragt sammen i Udvalg, og jeg veed, at dette er langt fra den ærede Landssthingsmands Agt eller Tanke; han har kun ønsket at faae tilveiebragt Klarhed paa alle Punkter og med Hensyn til ethvert enkelt Udtryk, der efter hans Mening kunde efterlade Tvivl. Jeg har heller ikke overset, at forsaavidt Henvendelsen til Ordføreren skete paa en saa særegen Maade, saa kunde det have sin Grund deri, at vi ifjor i Udvalget kom til skriftlig at udverle vore Anskuelser af Godsforholdene og da ogsaa af Bestemmelser af omtrent lignende Indhold som de her foreliggende imod hinanden. Men det kan ikke have været skjult for det høie Thing, at de Betragtninger, der bleve fremsatte, saavel hvor det gjaldt Hovedhensyn i Loven, som hvor det gjaldt Smaating, enkelte Ord og Udtryk, egentlig ikke vare rettede til Udvalget eller Udvalgets Ordfører, som om de skulde have undergivet Lovudkastet en mindre omhyggelig Behandling; nei, det var Anker og Bebreidelser, der rettedes mod Lovudkastet og dets Bestemmelser, som vi blot have søgt efter bedste Evne at forbedre. Det forekommer mig derfor, at det maaske kunde have været rigtig, om den ærede Taler i sit Foredrag noget havde gjenkaldt sig det gamle Ord: „Lad det regne paa Præsten, saa falder der vel ogsaa nogle Dryp paa de Underordnede“; thi hvem den ærede Taler egentlig rettede sine Tanker, og jeg tør sige sit Foredrag, imod,